

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๒๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภคจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๖๐๘
ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๘๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๑๗๓
ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภคจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล”
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา
และผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย สำนักงาน
คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐๘๗ ๘๓๑ ๖๓๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

SC_57_05_01_นิสา (ยืนยันมติสภาที่ปรึกษา)

รอง ลคร.	๑๙๗ ๑๗๐.๕๖
ผอ. สวค.	๓๐๑๒๙๙
ผชช.	๓๐๑๒ ๓๐๑๒๙๙
ผอ.กลุ่ม	๓๐๑๒ ๓๐๑๒๙๙
นวค.	๓๐๑๒ ๓๐๑๒๙๙
ผู้พิมพ์	๓๐๑๒ ๓๐๑๒๙๙

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง “ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภคจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล”

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง “ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อผู้บริโภคจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล” ซึ่งกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ด้านการบริหารจัดการ ๑) สร้างความชัดเจนเกี่ยวกับความคมชัดทั้งภาพและเสียงของระบบโทรทัศน์ดิจิทัลว่ามีความแตกต่างกับระบบโทรทัศน์อนาล็อกจนมีผลจำเป็นให้ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนระบบ	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ การสร้างความชัดเจนเรื่องความคมชัดของภาพและเสียงต่อภาคประชาชนเป็นเรื่องของประสบการณ์การรับชมมากกว่าการกำหนดนโยบายของภาครัฐ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ที่รับชมโทรทัศน์ที่มีความคมชัดสูง (ทั้ง Standard Definition และ High Definition) มักจะไม่นิยมดูโทรทัศน์ที่มีความคมชัดต่ำ เนื่องจากมีความคุ้นชินกับระบบภาพและเสียงคมชัดสูง ขณะที่ผู้ชมจากเสาข้างปลาหรือหนวดกุ้งที่ไม่สามารถรับภาพและเสียงได้ดีก็เปลี่ยนไปใช้จานดาวเทียมในการรับชมภาพและเสียงอยู่แล้ว ดังนั้น ประเด็นเรื่องความคมชัดอาจไม่ได้มีน้ำหนักมากพอที่ประชาชนจะต้องปรับเปลี่ยน แต่นัยสำคัญที่แท้จริงเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของโลกที่มีแนวโน้มเป็นระบบดิจิทัลที่มีความคมชัดสูงมากขึ้น ตั้งแต่กระบวนการผลิตรายการ การออกอากาศ ไปจนถึงทั้งเครื่องรับสัญญาณที่เป็นสมาร์ททีวี กล่องแปลงสัญญาณ (Set Top Box)

/นอกจากนี้ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	นอกจากนี้ ในประเด็นทางด้านประชาชนในเรื่องของความคมชัดนี้ อาจต้องแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ผู้มีกำลังซื้อต่ำและผู้มีกำลังซื้อสูง กลุ่มผู้มีกำลังซื้อต่ำเป็นกลุ่มที่ยังขาดประสบการณ์การรับชมระบบดิจิตอล ทั้ง SD และ HD ขณะที่กลุ่มผู้มีกำลังซื้อสูงมีประสบการณ์การรับชมระบบดังกล่าวอยู่แล้ว ดังนั้น ในแง่ของการบริหารจัดการจึงควรมุ่งประเด็นให้เกิดความเท่าเทียมของประชาชนทั้ง ๒ กลุ่มมากกว่า ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้มีประกาศ เรื่อง แผนการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิตอล ซึ่งได้กำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีแล้ว รวมทั้งมีประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรฐานทางเทคนิคสำหรับเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับความคมชัดทั้งภาพและเสียงของระบบโทรทัศน์ดิจิตอล
๒) มีมาตรการให้ทุกช่องสถานีโทรทัศน์รายเดิมที่ออกอากาศในระบบอนาล็อกเข้าสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิตอลพร้อมกัน	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิตอลนั้น เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ต้องใช้ระยะเวลา ในช่วงต้นจะเป็นการออกอากาศระบบดิจิตอลควบคู่ไปกับระบบอนาล็อกเดิม (simulcast) ทำให้ผู้บริโภคอาจจะยังไม่ได้ตระหนักถึงผลกระทบทันที แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาของการยุติการออกอากาศในระบบอนาล็อก หากผู้บริโภคยังไม่เปลี่ยนอุปกรณ์การรับชมก็จะประสบปัญหาไม่สามารถรับชมรายการที่ออกอากาศในระบบดิจิตอลได้ ดังนั้น นโยบายของรัฐที่สำคัญคือการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนรับทราบถึงข้อดีและต้นทุนของการเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิตอล และสร้างการยอมรับ (adoption) เพื่อให้ประชาชนเลือกที่จะรับชมการออกอากาศในระบบดิจิตอล ก่อนกระบวนการยุติการออกอากาศระบบอนาล็อกจะเริ่มขึ้น

/อย่างไรก็ตาม ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	อย่างไรก็ตาม การเปิดให้บริการระบบดิจิทัลควบคู่ไปกับระบบอนาล็อกสำหรับทุกช่องสถานีขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้เปิดโอกาสให้ฟรีทีวีแต่ละช่องทดลองออกอากาศ โดยต้องทำเรื่องขอใบอนุญาตและนำผังรายการที่เผยแพร่อยู่ในระบบอนาล็อกในปัจจุบันไปทดลองออกอากาศคู่ขนาน ซึ่งปัจจุบันเกือบทุกสถานีได้ทำการทดลองออกอากาศไปแล้ว เพียงแต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าที่ประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ครั้งที่ ๙/๒๕๕๖ ได้มีมติเห็นชอบต่อแนวทางการออกอากาศคู่ขนาน (Simulcast) และในการประชุม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๖ ได้มีมติเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Simulcast เพื่อให้สถานีโทรทัศน์รายเดิมที่ออกอากาศในระบบอนาล็อกสามารถออกอากาศในระบบดิจิทัลได้อย่างต่อเนื่อง
๓) ให้ กสทช. เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ แก่ผู้ประกอบการที่ได้รับการประมูลระบบโทรทัศน์ดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้สนับสนุนการเยียวยาให้กับผู้บริโภคและผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ สำนักงาน กสทช. มีภารกิจโดยตรงในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมูล โดยได้มีการประมูลช่องบริการธุรกิจระดับชาติแล้ว แบ่งออกเป็น ช่องเด็ก เยาวชน และครอบครัว ช่องข่าวสารและสาระ และช่องทั่วไป รวมถึงยังแบ่งเป็นช่องความคมชัดธรรมดา และความคมชัดสูง ในกรณีของการสนับสนุนเยียวยาให้กับผู้บริโภคและผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนจนไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้นั้น ควรมีหลักเกณฑ์การอุดหนุนที่ชัดเจน และมีการนิยามระดับของผลกระทบที่จำเป็นจะต้องได้รับการเยียวยาทั้งกับผู้บริโภคและธุรกิจ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้มีประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการดังกล่าวแล้ว

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔) มีมาตรการเยียวยาผู้บริโภคผู้มีรายได้น้อยที่ต้องรับภาระเกี่ยวกับเครื่องแปลงสัญญาณ (set top box) และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผงรับสัญญาณ หนวดกุ้ง เป็นต้น	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ สำนักงาน กสทช. มีมาตรการทางด้านเครื่องแปลงสัญญาณ (Set Top Box) อย่างชัดเจน โดยจะสนับสนุนไม่เพียงเฉพาะผู้มีรายได้น้อยเท่านั้น แต่จะสนับสนุนประชาชนทุกกลุ่ม (โดยมีแนวคิดจะแจกคู่มือสนับสนุนทุกครัวเรือน) ซึ่งรายได้ส่วนที่เหลืออาจนำไปจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงโทรทัศน์ระบบดิจิตอลอย่างเท่าเทียมของประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ สถานีรับส่งสัญญาณ การวางสายเคเบิลและอินเทอร์เน็ตไร้สาย เป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าถึงการรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิตอล หากต่อไปจะเปิดให้มีการประมูล Mobile TV ที่เป็นช่องทางเลือกในการรับชม นอกเหนือจากภาคพื้นดิน โครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญมากในการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโทรทัศน์ระบบดิจิตอลในระบบดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ได้เห็นชอบในหลักการ แนวทางการสนับสนุนประชาชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล โดยเป็นการจัดทำคู่มือสนับสนุนให้กับทุกครัวเรือน
๕) มีมาตรการในการควบคุมดูแลผู้ให้บริการเคเบิลโทรทัศน์ท้องถิ่นให้สามารถบริการแก่ผู้บริโภคอย่างมีคุณภาพและเป็นธรรม กล่าวคือ ต้องสามารถแพร่ภาพจากช่องโทรทัศน์สาธารณะหรือฟรีทีวีจากระบบดิจิตอลได้ โดยผู้บริโภคต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ ปัจจุบันมีกฎ Must Carry ที่ผู้ให้บริการต้องออกอากาศรายการฟรีทีวีควบคู่ไปกับระบบเคเบิลและดาวเทียมอยู่แล้ว แต่การบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพในระดับท้องถิ่น อาจต้องมีกลไก

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การตรวจสอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งถาวรและมือถือที่ชัดเจนหากมีการเรียกเก็บค่าบริการในการรับชมช่องฟรีทีวีกับผู้บริโภค นอกจากนี้เมื่อมีการประมูลช่องบริการชุมชนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคาดว่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การเผยแพร่กิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้บริการเป็นการทั่วไป ได้มีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว
๒. ด้านเทคนิคและเทคโนโลยี ๑) มีมาตรการป้องกันหรือกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจถูกทิ้งให้เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมหากมีการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีการออกอากาศโทรศัพท์จากระบบอนาล็อกไปสู่ระบบทีวีดิจิตอล	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ สำนักงาน กสทช. อยู่ระหว่างดำเนินการประสานงานและหารือร่วมกับกรมควบคุมมลพิษถึงมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ ทส. แจ้งว่ากรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๔ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รวมทั้งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และของเสียอันตรายจากชุมชนด้วย
๒) มีมาตรการช่วยเหลือในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของแผงรับสัญญาณเดิมของผู้บริโภคที่ไม่สามารถรับชมการแพร่ภาพในระบบดิจิตอลได้	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ ในข้อกำหนดด้านแผนการให้บริการโทรศัพท์ดิจิตอลของผู้ให้บริการโครงข่ายหรือ Rollout Obligation Plan ได้กำหนดให้ผู้ให้บริการโครงข่ายต้องให้บริการครอบคลุมพื้นที่ไม่น้อยกว่าการให้บริการโทรศัพท์ระบบอนาล็อกในการรับแบบภายนอกอาคาร (Outdoor Reception)

/นอกจากนี้ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	นอกจากนี้ ผู้ให้บริการโครงข่ายต้องให้บริการสัญญาณเข้าถึงในอาคาร (Indoor Reception) ในพื้นที่เขตเทศบาลเมือง โดยการออกอากาศโทรทัศน์ดิจิทัลใช้คลื่นความถี่ในย่านความถี่ UHF ความถี่ตั้งแต่ ๕๑๐ - ๗๙๐ MHz ซึ่งในระบบออกอากาศแบบโทรทัศน์อนาล็อกเดิมช่อง TPBS จะออกอากาศในย่านความถี่ UHF ส่วนช่องอื่นๆ จะออกอากาศระหว่างย่านความถี่ VHF และ UHF ซึ่งย่านความถี่ VHF และ UHF จะใช้แผงสายอากาศที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริโภคที่จะใช้แผงสายอากาศเดิมมารับโทรทัศน์ดิจิทัลได้นั้นต้องเป็นแผงเดิมที่รับสัญญาณย่านความถี่ UHF หรือรับช่องรายการของ TPBS ได้ ซึ่งใช้ได้กับทั้งแผงสายอากาศแบบก้างปลาที่ใช้นอกอาคาร หรือแผงสายอากาศแบบหมวดกุ้งที่ใช้ภายในอาคาร แต่ถ้าผู้บริโภคไม่มีสายอากาศเดิมข้างต้น ผู้บริโภคต้องซื้อแผงสายอากาศใหม่ ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบของผู้บริโภคที่ต้องจ่ายเงินซื้อแผงสายอากาศใหม่ ภาครัฐต้องเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาและผลิตสายอากาศที่มีราคาต่ำภายในประเทศ หรือให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในการเลือกใช้สายอากาศ ซึ่งจะเป็นการลดผลกระทบจากการเข้าถึงโทรทัศน์ดิจิทัลได้ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่ากองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ได้มีการสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนากิจการกระจายเสียงฯ และแนวทางการดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนวิจัยและพัฒนา

/๓) ให้ความรู้ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) ให้ความรู้และความเข้าใจแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับเทคโนโลยีระบบดิจิตอลอย่างทั่วถึง	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ รัฐต้องมีบทบาทในการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิตอล โดยมีหัวข้อในการสร้างความรู้ความเข้าใจ อาทิ ๑) อะไรคือโทรทัศน์ดิจิตอล และแตกต่างจากโทรทัศน์อนาล็อกเดิมอย่างไร ๒) ประโยชน์ที่ได้รับจากโทรทัศน์ระบบดิจิตอล อาทิ จำนวนช่องรายการฟรีทีวีที่เพิ่มมากขึ้น การออกอากาศแบบ SD และ HD (คุณภาพและความคมชัด) และบริการเสริมอื่นๆ เป็นต้น ๓) ให้ผู้บริโภคเข้าใจถึงระบบที่มีอยู่เดิมอะไรบ้างที่สามารถใช้ได้ อะไรบ้างที่ไม่สามารถใช้ได้และจำเป็นต้องจัดซื้อหาเพิ่มเติม อาทิ แผงสายอากาศ กล่องแปลงสัญญาณ (Set Top Box) โทรทัศน์ที่มีเครื่องรับดิจิตอล (Integrated Digital Television: IDTV) เป็นต้น ๔) วิธีการรับสัญญาณโทรทัศน์ดิจิตอล อาทิ การรับสัญญาณแบบภายนอกอาคาร ต้องปรับสายอากาศในทิศทางใด หรือการรับสัญญาณแบบภายในอาคาร ผู้บริโภคควรทราบว่าพื้นที่ไหนที่สามารถรับแบบภายในอาคารได้ เป็นต้น ๕) ผู้บริโภคควรต้องทราบถึงพื้นที่การให้บริการ และช่วงเวลาตามแผน Rollout Obligation Plan ว่าพื้นที่ไหนจะรับสัญญาณได้และเริ่มต้นช่วงเวลาใด การปรับทิศทางของแผงสายอากาศไปที่สถานีส่งสัญญาณในทิศทางไหน ซึ่งอาจจะสรุปอยู่ในรูปของแผนที่ (Coverage Area) เผยแพร่ในแต่ละพื้นที่หรือบนเว็บไซต์ ซึ่งผู้บริโภคสามารถตรวจสอบเองได้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ๑) เร่งรัดให้ กสทช. ออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องระบบสัญญาณโทรศัพท์มือถือให้มีความรวดเร็วขึ้น	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ หากสำนักงาน กสทช. เร่งรัดออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ เร็วเกินไป อาจส่งผลให้เกิดกระบวนการไม่โปร่งใสเท่าที่ควรจะเป็น โดยอาจขาดความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และภาคธุรกิจ ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และประกอบกิจการโทรศัพท์ในระบบดิจิตอลครบถ้วนแล้ว ดังนี้ ๑) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการให้บริการโทรศัพท์ในระบบดิจิตอล พ.ศ. ๒๕๕๖ ๒) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกให้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรศัพท์ เพื่อประกอบกิจการทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๓) ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการและเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรศัพท์ในระบบดิจิตอล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖
๒) ให้นโยบายกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ การควบคุม และการอนุญาตคลื่นความถี่วิทยุและโทรศัพท์ให้ออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ตลอดจนการบังคับใช้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับดังกล่าวอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะเรื่องดังนี้	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๑) ในส่วนของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เช่น การโฆษณาชวนเชื่อเกินจริง, การหลอกลวงขายสินค้าที่ไม่ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.), การมอมเมาผู้บริโภคด้วยสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือปาฏิหาริย์ ตลอดจนเนื้อหาสาระที่สื่อไปในทางลามกอนาจาร เป็นต้น	ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้ออกประกาศ เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรมในการดำเนินการ สำนักงาน กสทช. ควรจะจัดโครงสร้างองค์กรภายในขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่อยู่แต่เดิม อาทิ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ และสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งองค์กรเหล่านี้จะต้องทบทวนบทบาทหน้าที่ร่วมกัน เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันยังมีความไม่ชัดเจนเรื่องของบทบาทและการทำงานร่วมกันอยู่ ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้มีประกาศ กสทช. เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๕ และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้วางกรอบการกำกับดูแลไว้แล้ว
๒.๒) ส่งเสริมเนื้อหาสาระที่สร้างสรรค์ให้ครบถ้วนทุกด้าน เช่น ด้านการศึกษา กีฬา สุขภาพอนามัย ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ ควรให้หน่วยราชการเป็นเจ้าภาพในการส่งเสริมเนื้อหาสาระดังกล่าว โดยการจัดทำเป็นช่องรายการของภาครัฐ ๑ ช่อง ที่มีรายการที่เป็นประโยชน์ของกระทรวงต่างๆ หมุนเวียนกันออกอากาศ ทั้งด้านกีฬา การส่งเสริมสุขภาพ การศึกษา และอื่นๆ อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้มีประกาศ กสทช. เรื่อง ลักษณะและประเภทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้กำหนดให้มีการจัดประเภทบริการสาธารณะไว้ ซึ่งเป็นไปตาม พร.บ. การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นและผลการพิจารณา ของ ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. ด้านการประชาสัมพันธ์ ๑) เร่งรัดให้ กสทช. จัดทำแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับผู้บริโภคให้รับทราบถึงความจำเป็นและผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ อาจมีบทบาทส่งเสริมการดำเนินงานของ สำนักงาน กสทช. ในเรื่องนี้ได้มากขึ้น อาทิ การประกาศทำให้เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อการเปลี่ยนผ่านเริ่มต้นอย่างเป็นทางการและครบประมาณ ขอความร่วมมือให้สถานีโทรทัศน์ต่างๆ ประชาสัมพันธ์ การเปลี่ยนผ่าน รวมทั้งแจ้งช่องทางการให้ความช่วยเหลือ (สายด่วน หรือเว็บไซต์) แก่ประชาชน และเพิ่มความถี่ของการออกอากาศดังกล่าวเมื่อใกล้ระยะเวลายุติระบบอนาล็อก ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. แจ้งว่าได้เริ่มดำเนินการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้แก่ประชาชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนไปสู่โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และเข้าใจถึงวิธีการ ทางเลือก ในการรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล โดยได้มีการ จัดแสดงนิทรรศการและจัดทำสื่อในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเผยแพร่เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าถึงประชาชน กลุ่มในสังคม
๒) ให้ความรู้และทำความเข้าใจทั้งในแง่ของประโยชน์และผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านจากโทรทัศน์ระบบอนาล็อกไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลแก่ผู้บริโภค	ทก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรับในหลักการตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีความเห็นเพิ่มเติมคือ เนื่องจากเป็นภารกิจหลัก
๓) เร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเปลี่ยนผ่านระบบโทรทัศน์อนาล็อกไปสู่โทรทัศน์ดิจิทัล	ของสำนักงาน กสทช. อย่างไรก็ตามรัฐบาลสามารถช่วยให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปอย่างราบรื่นขึ้น โดยประสานงานกับสำนักงาน กสทช. เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ กระบวนการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจน อาทิ ระยะเวลา ในการเปลี่ยนผ่านตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด พื้นที่ที่สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลได้ การให้ความช่วยเหลือที่ชัดเจนแก่กลุ่มประชาชนที่อาจจะมีการตอบรับ ในเรื่องเทคโนโลยีใหม่ช้ากว่ากลุ่มอื่น (ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส) เป็นต้น นอกจากนี้ องค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นสามารถมีบทบาทสูงในการช่วยเหลือ ให้การเปลี่ยนผ่านในต่างจังหวัดเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และราบรื่น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๕ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.อ.ร. ๐๙/๕ / พ.ศ. ๕๗
พ.อ.ส.ร. ๙/ ๓๐ เม.ย. ๕๗
พ.อ.กลุ่ม ๐๙/๐๑ ๓๐ เม.ย. ๕๗
จ.ร. ๐๙/๐๑ ๓๐ เม.ย. ๕๗
ผู้พิมพ์